

WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH

Podstawa prawna: Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012, poz. 1113 z późn. zm.)								
A. ADRESAT WNIOSKU								
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Ogrodowa 28d, 91-065 Łódź								
B. DANE WNIOSKODAWCY								
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE								
Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)								
<table border="0"> <tr> <td>☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego</td> <td>☐ 2. związek międzygminny</td> </tr> <tr> <td>☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów</td> <td>☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów</td> </tr> <tr> <td>☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjna (w tym samorządowe osoby prawne)</td> <td>☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)</td> </tr> </table>			☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego	☐ 2. związek międzygminny	☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów	☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów	☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjna (w tym samorządowe osoby prawne)	☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)
☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego	☐ 2. związek międzygminny							
☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów	☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów							
☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjna (w tym samorządowe osoby prawne)	☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)							
Nazwa pełna Gmina Miasto Łódź								
B.2. ADRES SIEDZIBY								
Powiat Łódź	Gmina Łódź	Miejscowość Łódź						
Ulica Piotrkowska	Nr domu 104	Nr lokalu						
Kod pocztowy 90-926	Poczta Łódź							
B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA								
Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów) Czy pokrycie straty SPZOZ przez Miasto Łódź po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 listopada 2019 r (Dz. U. z 2019 r. poz. 2331), sygn. akt K 4/17 i uchyleniu art.59 ust.2 ustawy o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711 z późn. zmianami), jest zgodne z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 oraz 1236 z późniejszymi zmianami) w szczególności z zapisami art. 44 ust.1-3 w związku z art. 254 pkt 3 ww. ustawy.								
C. PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH I PYTANIA (PYTAŃ))								
Stan faktyczny: Miasto Łódź jest podmiotem tworzącym dla samodzielnych publicznych zakładów opieki								

zdrowotnej (dalej s.p.z.o.z.) działających na terenie miasta i gminy. Na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w określonych przypadkach, s.p.z.o.z. są zobowiązane do:

- świadczenia usług medycznych ponad limit świadczeń jaki wynika z umowy zawartej z Narodowym Funduszem Zdrowia, (dot. głównie obowiązku udzielania świadczeń na rzecz osób, które potrzebują natychmiastowej pomocy medycznej ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia),
- realizacji przepisów ogólnie obowiązujących wprowadzanych ogólnie, przez władze centralne, które wywołują określone skutki ekonomiczne dla tych jednostek (np. przyznanie podwyżek dla personelu medycznego czy wdrożenie i stosowanie procedur oraz usług medycznych wywołanych sytuacjami nadzwyczajnymi w tym pandemią SARS Covi-19).

Brak odpowiedniego finansowania świadczeń usług medycznych przez NFZ oraz świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych przez s.p.z.o.z. zgodnie z obowiązującymi przepisami, które jednak nie są objęte kontraktami wynegocjowanymi z NFZ, są głównymi przyczynami zadłużania się szpitali i generowania przez te jednostki ujemnego wyniku finansowego..

Na mocy przywołanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 listopada 2019 r. sygn. akt K 4/17, z dniem 29 maja 2021 r., **art.59 ust.2 u.d.l.** stracił moc obowiązywania w zakresie, w jakim zobowiązuje jednostkę samorządu terytorialnego będącą podmiotem tworzącym s.p.z.o.z. do pokrycia straty netto stanowiącej ekonomiczny skutek wprowadzania przepisów powszechnie obowiązujących, które wywołują obligatoryjne skutki finansowe dla działania s.p.z.o.z.

Tak więc z wyroku Trybunału Konstytucyjnego, wynika, że JST, jako organ tworzący nie może pokrywać straty jeżeli strata s.p.z.o.z. wynika z nieadekwatnej wyceny świadczeń zdrowotnych realizowanych np. w trybie nadwykonań, albo wynika z wprowadzenia przepisów ogólnie obowiązujących, obowiązek do pokrycia tych kosztów leży po stronie NFZ.

Tak więc Miasto Łódź nie ma podstaw prawnych do pokrycia straty netto za rok 2020 w s.p.z.o.z. dla których jest podmiotem tworzącym.

JST może jednak pokryć stratę netto, do której nie odnosi się wyrok Trybunału Konstytucyjnego. W regulacjach prawnych brak jednak opisu narzędzi i sposobów pozwalających na precyzyjne określenie zakresu zobowiązania samorządu, które pozostało w mocy.

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

1. Czy pokrycie straty s.p.z.o.z. przez Miasto Łódź (w całości lub w części) po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 listopada 2019 r (Dz. U. z 2019 r. poz. 2331), sygn. akt K 4/17 i uchyleniu art.59 ust.2 ustawy o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711 z późn. zm.), jest zgodne z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 oraz 1236 z późniejszymi zmianami) w szczególności z zapisami art. 44 ust.1-3 w związku z art. 254 pkt 3 ww. ustawy ?
2. Czy pokrycie straty , o której mowa w pytaniu 1. będzie podlegało odpowiedzialność z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych w szczególności zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 2004 o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U.z 2005 nr 14 poz .114) w szczególności z tyt. naruszeń określonych w art 11 ust 1, art15 ust 1, art 18c ust 1 pkt 3 ww. ustawy.

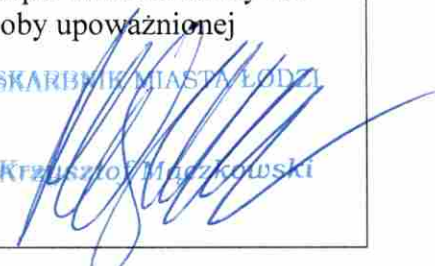
3. Kto i w jakim zakresie (w przypadku możliwości częściowego pokrycia straty) powinien określić zakres zobowiązania samorządu?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

Zdaniem Wnioskodawcy, przywołane powyżej przepisy oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 listopada 2019 roku pozwalają na wyciągnięcie wniosków, że JST jako organ założycielski nie może pokrywać straty samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej jeżeli strata stanowi ekonomiczny skutek wprowadzania przepisów powszechnie obowiązujących. Obowiązek do pokrycia tej części straty leży wówczas po stronie NFZ. Tym samym ZOZ ma obowiązek ustalenia kwoty roszczenia i wszczęcia postępowania windykacyjnego w stosunku do tej części.

Samorząd ma jednak możliwość, pokrywać stratę netto, o ile podmiot leczniczy nie jest w stanie pokryć straty we własnym zakresie. Decyzje w tej sprawie podejmuje samodzielnie JST po dokonaniu stosownych analiz sytuacji finansowej podmiotu i zabezpieczeniu stosownych środków w budżecie miasta. W tym zakresie, naszym zdaniem, pokrywanie strat w s.p.z.o.z. przez JST jest zgodne w ustawą o finansach publicznych i ustawą zasadniczą.

Data wypełnienia wniosku	Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej	Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej
12.08.2021 r.	Skarbnik Miasta Łodzi Krzysztof Mączkowski	 SKARBNIK MIASTA ŁODZI Krzysztof Mączkowski

REGIONALNA IZBA
OBRACHUNKOWA W ŁODZI

ul. Ogrodowa 28d, 91-065 Łódź

email: lodz@rio.gov.pl ePUAP: /RIOLODZ/SkrytkaESP
tel. (42) 306 70 60, 636 68 96, 636 69 11, fax (42) 636 74 24

Łódź, 8 września 2021 r.

WA 4120 – 22/2021-w

Pan
Krzysztof Mączkowski
Skarbnik Miasta Łodzi

Urząd Miasta Łodzi
ul. Piotrkowska 104
90-926 Łódź

W odpowiedzi na pismo Pana Skarbnika zawierające wniosek o wskazanie, czy pokrycie straty SPZOZ przez Miasto Łódź po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 listopada 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 2331), sygn. Akt K 4/17 i uchyleniu art. 59 ust. 2 ustawy o działalności leczniczej (Dz.U. z 2021 r. poz. 711 z późn. zmianami), jest zgodne ze wskazanymi przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych - uprzejmie informuję, że w sprawie tej Izba podziela stanowisko Miasta sformułowane w skierowanym do zapytaniu.

W uzupełnieniu prezentowanego przez Miasto stanowiska należy podkreślić, że zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy o działalności leczniczej podmiot tworzący jest zobowiązany do pokrycia straty netto, jeżeli strata nie może być pokryta we własnym zakresie przez sp zoz, a po dodaniu kosztów amortyzacji ma wartość ujemną. Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 20 listopada 2019 r. (sygn. akt K 4/17) orzekł o niezgodności art. 59 ust. 2 w zw. z art. 55 ust. 1 pkt 6 i art. 61 ustawy z dn. 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 i 2219 oraz z 2019 r. poz. 492, 730 i 959) z przepisami Konstytucji w zakresie, w jakim zobowiązuje jednostkę samorządu terytorialnego, będącą podmiotem tworzącym samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej („sp zoz”), do pokrycia straty netto stanowiącej ekonomiczny skutek wprowadzenia przepisów powszechnie obowiązujących, które wywołują obligatoryjne skutki finansowe dla działania sp zoz. W powołanym wyroku Trybunał Konstytucyjny orzekł o utracie mocy obowiązującej ww przepisu, w zakresie wskazanym w wyroku, po upływie 18 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku, co nastąpiło 29 maja 2021 r. Należy podkreślić, że sentencje wyroków Trybunału mają charakter powszechnie obowiązujący, w związku z czym orzeczenie wiąże wszystkie podmioty prawa, w tym organy władzy publicznej.

Jak wyżej wskazano, wyrok Trybunału Konstytucyjnego o sygn. akt K 4/17 ma charakter zakresowy – co w omawianym przypadku oznacza, że obowiązek pokrywania straty sp zoz przez podmioty je tworzące nie będzie zachodził, jeżeli strata netto stanowi ekonomiczny skutek wprowadzenia przepisów powszechnie obowiązujących, które wywołują obligatoryjne skutki finansowe dla działania sp zoz np. strata spowodowana niewłaściwą /zaniżoną/ wyceną świadczeń, odmową

finansowania określonych świadczeń , których wykonywanie jest , w świetle obowiązujących przepisów – obligatoryjne. Natomiast w innych przypadkach podmiot tworzący jest zobowiązany do pokrycia straty i w tym zakresie art. 59 ust. 2 ustawy stanowi podstawę prawną do wydatkowania środków publicznych w celu pokrycia straty netto sp zoz.

Reasumując, z uwagi na zakresową utratę mocy obowiązującej art. 59 ust. 2 ustawy o działalności leczniczej brak jest podstawy prawnej do wydatkowania środków publicznych na pokrycie straty netto spzoz w zakresie, o którym mowa w sentencji wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Zastrzec przy tym trzeba, że to jednostka samorządu terytorialnego jest samodzielnie odpowiedzialna za ustalenie, czy określona strata netto stanowi ekonomiczny skutek wprowadzenia przepisów powszechnie obowiązujących, które wywołują obligatoryjne skutki finansowe dla działania sp zoz czy też jest spowodowana innymi okolicznościami rzutującymi na wynik finansowy sp zoz.

Zatem ewentualne pokrycie pełnej straty sp zoz może potencjalnie prowadzić do pociągnięcia osób odpowiedzialnych za gospodarowanie środkami publicznymi do odpowiedzialności z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Należy jednak wyraźnie podkreślić, że ocena w tym przedmiocie leży po stronie właściwej komisji orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Informuję jednocześnie, że stanowisko przedstawione w niniejszym piśmie udzielone zostało w ramach prowadzonej przez Izbę działalności informacyjnej i nie ma mocy wiążącej.

Z poważaniem

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Łodzi

Ryszard Paweł Krawczyk
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/